No. 1143 Zaterdag 25 November 1905. 22ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaaí

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 24 Nov. 1905.

Historische Zitting
VAN DEN
Kolonialen Raad.

Historisch was deze zitting in dubbele beteekenis. Zoolang de Koloniale Raad bestaat, heeft een dergelijke Vergadering, zooals die van Zaterdagavond ll., niet plaats gehad. En het zal ook wel, naar wij hopen, een Unicum blijven in de geschiedenis van dien Raad.

Maar ook tot goed begrip der geschiedenis van de Kolonie zelve is die bijeenkomst van groot gewicht. Niemand kan de buitengewone toestanden, waarin wij thans leven, zuiver beoordeelen zonder kalm te beschouwen en ernstig te overdenken, wat er verhandeld werd gedurende die historische zitting.

Reeds de buitengewone opkomst van het publiek bewees, dat er iets bijzonders ging gebeuren. Nog nimmer zagen wij daar zooveel volk bijeen.

Er waren, natuurlijk, maar zeven leden bijeen; de overige zes hadden veertien dagen vroeger reeds hun ontslag genomen.

Nadat de Voorzitter de Vergadering had geopend, en de notulen der vorige zitting waren voorgelezen en goedgekeurd, kwamen aan de orde de Ingekomen Stukken.

1°. Ontwerp-Verordening tot aanvulling van art. 1 van de Verordening van 17 April—29 October 1872 (P. B. 1872 N°. 26) ter herziening van het tarief der gerechtskosten en salarissen, bij behandelingen van burgerlijke zaken in de Kolonie Curaçao.

2°. Ontwerp—verordening, houdende algemeene bepalingen omtrent de wijze, waarop verzending van pakketten in het binnenlandsch verkeer der kolonie kan plaats vinden.

3°. Een rekest van den Apostolischen Vicaris van Curaçao, Mgr. J. J. A. VAN BAARS, de medewerking verzoekend van den Kolonialen Raad om de subsidie-regeling voorkomend in het nieuw Onderwijs-Ontwerp, zoo te wijzigen, dat het R. K. Onderwijs in staat worde gesteld ook werkelijk te KUNNEN voldoen aan de voorwaarden gesteld door dit Ontwerp.

Daar dit stuk nog al lang was, zou de Voorzitter het thans niet voorlezen, te meer, daar er later nog wel gelegenheid zou komen er over te handelen.

4°. Missive van den Gouverneur, waarin aan den Kol. Raad het ontslag werd medegedeeld van zes zijner leden, gelijk blijken zou uit het bijgaand schrijven door hem van deze Heeren ontvangen. Deze brief, door den Voorzitter voorgelezen, luidde aldus:

Hoogedelgestrenge Heer,

Ondergeteekenden, een vruchtbare samenwerking met het Bestuur niet mogelijk achtende, rekenen het zich tot plicht als leden van den Kolonialen Raad af te treden en hebben mitsdien de eer, ingevolge art. 76 van het Reglement op het Beleid der Regeering in deze Kolonie, hun ontslag als zoodanig te nemen, ten einde plaats te maken voor anderen, die wellicht meer in den geest van het Bestuur de koloniale belangen zullen behartigen.

(Get.) J. P. E. GAERSTE,
MORDY. C. HENRIQUEZ,
J. BOER,
MORRIS E. CURIEL,
C. DE HASETH CZ.,
J. L. TH. HELDEWIER VIGNON.

5°. Een brief dierzelfde leden aan den Voorzitter van den Raad Z. H. E. A. hun ontslag mededeelende.

6°. Missive van den Gouverneur waarin hij den Raad mededeelt, gelijk blijken kon uit bijgaand schrijven, dat nog vijf andere Leden voornemens waren zoo spoedig mogelijk hun ontslag te nemen.

Het afschrift van dezen brief werd eveneens voorgelezen:

Ondergeteekenden, een vruchtbare samenwerking met het Bestuur niet mogelijk achtende, rekenen het zich tot plicht als leden van den Kolonialen Raad af te treden, en hebben mitsdien de eer U, H. E. G., mede te deelen, dat zij voornemens zijn zulks te doen, maar er alsnog niet toe overgaan om geen stremming in de werkzaamheden van dien Raad te veroorzaken.

Met verschuldigde hoogachting

(Get.) Mr. PH. DE HASETH EVERTSZ.
Mr. J. B. GORSIRA.
J. H. BOOMGAART.
C. GORSIRA.
H. H. R. CHAPMAN.

Den Hoogedelgestrengen Heer Gouverneur der Kolonie Curaçao.

7°. Een verzoek van vijf Leden aan den Voorzitter van den Kol. Raad om zoo spoedig mogelijk den Raad bijeen te roepen ten einde zes nieuwe candidaten te kunnen kiezen ter vervanging der zes afgetreden leden.

Voor een oogenblik meenen wij het verder verloop van zaken op dien gedenkwaardigen Zaterdagavond te moeten tegenhouden om wat meer aandacht te kunnen schenken aan de laatste ingekomen stukken.

Nu zal het eenieder toch wel duidelijk wezen, waarom die elf leden wilden aftreden.

Zij zeggen dit zelf met ronde woorden: Omdat zij een vruchtbare samenwerking met het Bestuur niet mogelijk achten.

Samenwerking was niet mogelijk, daar het Bestuur telkens bij gewichtige aangelegenheden blijk gaf niet te luisteren naar het zaakkundig gegeven advies van dit officieel aangesteld adviseerend lichaam, daaraan niet veel waarde hechtte, maar steeds vasthield aan het eenmaal opgevat plan en dit met allerlei middelen trachtte door te voeren.

En daarom kon een dergelijke samenwerking, een samen-werken, dat niets oplevert, niet *vruchtbaar* wezen, daar het zelfs geen samenwerken genoemd kon worden.

Reeds zijn zes leden heen gegaan, TEN EINDE plaats te maken voor anderen, die wellicht *meer in den geest van het Bestuur* de koloniale belangen zullen behartigen.

Op dit oogenblik schijnen de leden iedere *samenwerking* van den Raad met het Bestuur onmogelijk te achten, tenzij de Raad besta uit leden, die spreken en handelen meer in den geest van het Bestuur, en dus zelden of nooit in opinie met den Gouverneur verschillen.

Maar zal dat ook een *vruchtbare* samenwerking zijn in het belang der kolonie?

Het is zeer goed mogelijk, dat het adviseerend lichaam hetzelfde idee is toegedaan als het Bestuur en dus in den geest van het Bestuur advies zal geven. Ja, dit zal zelfs over het algemeen geschieden wanneer de Gouverneur een practisch man is en na jarenlange ondervinding, een goeden kijk heeft gekregen op de koloniale toestanden.

In de meeste gevallen, waar het koloniale belagen geldt, zal deze eenstemmigheid tusschen Raad en Bestuur van zelve aanwezig zijn, of althans zal men al heel spoedig na een korte discussie daartoe geraken, wanneer de Gouverneur acht wil slaan op het advies van den Raad, omdat de Leden, behoorende tot de voornaamste burgers van ons hoofdeiland, toch wel toestanden waarin zij leven kunnen kennen en ook zeer zeker bevoegd zijn tot oordeelen, wat werkelijk nuttig is voor de Kolonie. Het Bestuur, in den beginne meestal onbekend met onze Kolonie en haar geschiedenis, zal evenzeer geneigd we-

Feuilleton.

St. Eustatiaansche Ditjes en Datjes.

Ik heb wat goed te maken.
Wat onpleizierig is!
Maar 't moet. Mijn waarheidsliefde eischt zulks.

Vaak heb ik met iet of wat giftige penstreken getracht in de denkorganen van welwillende Amigoelezers 'n ideetje te lanceeren van de ellende, 't onsmakelijke, 't onhygiënische van 'n Bovenwindsche sloepreis.

Na mijn laatste reis ben ik verplicht amende honorable te doen.

Want voor 't eerst van mijn leven, — en mijn haren beginnen reeds te grijzen — heb ik nu zoo 'n sloepgevaar op de Caraïbische zee eens gesavoureerd.

't Was pas in zee geschoven en danig in de verf gezet, dus geen „odeur de l' eau pourrie", 'n lek gaf stevigte onder haar ribben, maakte 'r steady op de zacht deinende golven, daarboven 'n heerlijk zilver maantje, waarvan de tropen 't patent schijnen te hebben, dan 'n lichte maar gunstige bries, mein liebchen was willst du noch mehr!

Om 5 uur staken we in zee, om 3 uur gleden we door St. Martins baai.

't Zijn daar beleefde menschen. Men kwam informeeren of we ook soms idee hadden om te landen. Op St. Eustatius heeft men 't nog niet zoo ver inde politesse gebracht.

Misschien zijn ze nog niet aan dat pagina van 't etiquette-boekje.

Ik prefereerde te blijven laveeren tot 6 uur.

En ik heb er geen spijt van gehad; 'n zeiltochtje op 't Vierwaldstättermeer is er niets bij.

Die overgang hemelsch poëtisch van maan- in zonlicht is toch zoo iets onbeschrijfelijk overweldigend schoons, men voelt zich dan zoo zwak, zoo nietig, zoo'n atoompje te midden van dat groteske majestueuze natuurtooneel.

***

Waarom we bleven zeilen?

Omdat er hier zooo enorm veel kosten aan verbonden zijn, als men ze'n ankertje laat vallen.

Mijn sloepcommandant beweerde, dat ie 6 pop zou moeten betalen, en dat was 'm te machtig.

Daarom je zaakjes maar, up and down zeilende met gestreken jib, afgedaan, en er weer van door.

Dat is hier de gewone praktijk.

Ik ben hier eens geweest met 'n schoener. De man moest ankeren, want 2 dagen is 'n beetje te lang om op en neer te hannessen.

Wij hadden toen eventjes te betalen:

Aan licht en bakengeld
„ havengeld
„ steigergeld
„ den havenmeester
„ de armen
Voor 'n fortpas.

De gedetailleerde onkosten zijn me onschoten, maar in 't geheel was 't precies 'n sommetje van f 11.60.

Is 't dus eigenlijk wel niet te verwonderen, dat er hier betrekkelijk weinig schepen voor anker komen, maar dat ze liever naar Marigot (hoofdstadie van 't Fransche gedeelte van St. Martin), stevenen, waar ze absoluut niets behoeven te betalen, omdat Marigot 'n vrijhaven is.

Dat die buitensporige hooge ankergelden heel wat schepen afschrikt om hierheen koers te zetten, ligt voor de hand, jammer, eeuwig jammer van die pracht van 'n baai, nu dikwijls zoo verlaten, zoo saai, zoo zonder leven, zoo sahara-achtig.

Mij dunkt, als 't Gouvernement nu eens 'n beetje schappelijker was, en die booten en bootjes niet zoo ontzettend hoog chargeerde, dan zou men eens zien, hoe in 'n korte spanne tijds men hier moeite zou hebben van 't strand, rots Saba in 't vizier te krijgen, van wege 't dichte mastenbosch op St. Martins azuren ree.

***

'n Pracht van 'n zoutoogst heeft men dit jaar gehad.

Ongeveer 'n 200.000 vaten liggen op verscheping te wachten.

Treurig! Er is weinig of geen vraag meer naar St. Martijnsch zout.

zen aandachtig te luisteren naar hen, die in de Kolonie zijn opgegroeid, daar dit alleen kan voorkomen, dat er een onpractisch besluit worde genomen, niet aanpassend aan onze nooden en niet in overeenstemmiug met onze belangen, een uitvloeisel slechts van een niet genoegzaam doordacht plan, genomen zonder voldoende kennis van zaken. Dit was ook ongetwijfeld de bedoeling van den Wetgever, toen hij bepaalde, dat de Gouverneur, in gewone gevallen, den Raad van Bestuur moet hooren en goedkeuring bekomen van den Kolonialen Raad, alvorens hij een Ontwerp tot Wet kan verheffen.

Wij zouden hieruit besluiten, dat de samenwerking over het algemeen niet moet komen van den Raad, maar van het Bestuur.

Eerst dan toch mag men verwachten, dat deze samenwerking vruchtbaar wezen zal voor de Kolonie. Is het omgekeerde echter het geval, luisteren zij, die bevoegd zijn om advies te geven, naar het advies van iemand, die niet bewezen heeft, daartoe de noodige zaakkennis te bezitten, dan is er wel samenwerking, maar dan bestaat ook groot gevaar, dat deze samenwerking geen of weinig vrucht dragen zal voor de kolonie.

Een samenwerking derhalve, die alleen mogelijk wordt geacht, wanneer de adviseurs meer spreken in den geest van hem, die advies vraagt, kan onze Kolonie volstrekt niet ten goede komen. Zulk een advies zal meestal zonder waarde zijn. Men mist dan geheel en al den waarborg, dat de wetten of voorschriften werkelijk berekend zijn voor onze Curaçaosche toestanden. En wanneer van Holland uit dan toch zulk een wet wordt opgelegd, kunnen wij hier niet, zooals tot dusverre, de overtuiging bezitten, dat de Minister en de Staten-Generaal de moeilijkheden, die er soms tegen mochten zijn, gekend hebben, daar deze wet dan slechts van één zijde is bezien.

Maar Curaçao's ingezetenen zullen zich nooit tot een dergelijke samenwerking leenen, doch steeds ronduit hun volle overtuiging uitspreken. Wat hun tot eere strekt en der Kolonie tot waarachtig heil. Moge men dit in de Bestuurs- en Regeeringskringen toch spoedig begrijpen en de beteekenis vatten van het aftreden der elf leden, dat geheel iets anders bedoelt dan oppositie- of obstructie te voeren.

Teekenachtig vonden wij het ook dat de leden den Voorzitter moesten *verzoeken* de Vergadering bijeen te roepen, nu er reeds veertien dagen na het uitbreken van de crisis waren verloopen, zonder dat dit was geschied. Men gevoelt, dat het hun ernst was met hun voornemen om ook zoo spoedig mogelijk af te treden en zij er naar verlangen een einde te maken aan dezen onverkwikkelijken toestand.

Na het voorlezen der ingekomen stukken verklaarde de Voorzitter met innig leedwezen den Raad te hebben medegedeeld, dat zes zijner leden reeds ontslag hadden genomen en vijf anderen voornemens zijn dit te doen. Jaren lang was spreker lid dezer Vergadering, in den laatsten tijd Voorzitter daarvan, hij rekent zich daarom ten plicht te getuigen, dat al de leden steeds met ijver en toewijding de belangen der Kolonie hebben behartigd. Bij verschil van gevoelen hebben zij steeds volgens hun overtuiging, volgens eed en geweten, steeds nauwgezet gehandeld. Daarom te meer spijt het den Voorzitter zoovele uitstekende leden te zien aftreden.

Het mag niet ontkend worden, dat de Raad werkelijk motieven had om eenigszins ontstemd te wezen. Vooral toen uit de woorden des Ministers bleek, dat men het advies van een landbouwkundige nog hooger stelde, dan dat van den Raad. Ook bij behandeling van de vorige Begrooting in Holland moest men uitdrukkingen vernemen, die krenkend waren voor den Raad.

In de Bestuurs-antwoorden op het V. V. over de Inkomstenbelasting werd de Raad evenzeer miskend.

Maar toch, volgens Sprekers meening, stonden er andere wegen open voor den Raad om aan zijn gevoelen uitdrukking te geven en was het niet noodig geweest het uiterste middel toe te passen en ontslag te nemen. Hij betreurt het nogmaals; de Raad verliest daardoor nuttige en ijvervolle leden.

Deze woorden van den Voorzitter maakten zeer veel indruk. Het was nog doodstil in de zaal, toen de heer MORDY S. L. MADURO reeds had opgehouden te spreken. Hij wilde nu voorstellen over te gaan tot de keuze der nieuwe candidaten. Maar de heer Mr. J. B. GORSIRA onderbrak hem en vroeg eerst nog een iets te mogen zeggen wat hem vergund werd.

Mr. J. B. GORSIRA sprak aldus:

M. de V. Vergun mij een oogenblik beslag te leggen op de aandacht dezer vergadering om een krachtig protest uit te spreken tegen het streven van zekere zijde, stelselmatig aan den dag gelegd om de beteekenis van de ontslagname van elf leden van dezen Raad tot een minimum terug te brengen. Men wil het voorstellen, alsof belastingvrees en lichtgeraaktheid over een paar zinnen in de nota's naar aanleiding van de eindverslagen betreffende de ontwerpverordening tot intrekking der goedgekeurde en vastgestelde inkomstenbelasting en die tot heffing eener inkomstenbelasting enz. of over eenige woorden, waarmede de Min. van Kol. de niet overneming van den door den Kol. Raad niet-goedgekeurden post omtrent den landbouw op de begrooting, de oorzaak zou zijn van dat gewichtig besluit.

Onze grieven zijn niet zoo oppervlakkig en nietsbeduidend. Ze zijn talrijk en van veel gewichtiger aard. De reden tot ontslagneming, in de brieven aan den Gouverneur gericht, uitgedrukt, was dan ook de overtuiging, dat een samenwerking met het *Bestuur* onmogelijk was.

Het is bepottelijk om te veronderstellen, dat geraaktheid over eenige uitdrukkingen van den Min: van Kol:, wiens woorden toch zeker minstens uitvloeisels zijn van een voorstelling van zaken van hier uitgegaan, ons heeft doen besluiten tot een stap, die zulke vèrdragende gevolgen kan hebben en waartoe wij dan ook niet dan door den nood gedwongen zijn overgegaan, in het welbegrepen belang der kolonie en tot handhaving van de eer van den den Kol: Raad, die tevens de eer is der ingezetenen dezer kolonie."

Hoe is het mogelijk, vragen wij ons af, dat het noodig werd, een dergelijke, pijnlijke verklaring nogmaals publiek af te moeten leggen, onmiddelijk nadat de Voorzitter een geheel andere beweegreden der ontslagname heeft aangegeven. Onbekend met de grieven van den Raad mogen wij Z. H. E. A. niet veronderstellen. Wat mag dan wel de reden zijn, dat hij zoo geheel anders spreekt en handelt dan de aftredende leden zelven?

Volgde nu de verkiezing van 12 nieuwe candidaten.

I Vacature: MORDY C. HENRIQUEZ.

Tot eersten candidaat werd gekozen: de Heer M. F. CURIEL, met 5 stemmen; de Heer EDWIN SENIOR kreeg 2 stemmen.

Tot tweeden candidaat: de heer MOZES DE SOLA met 5 stemmen; de heer ELIAS M. PENSO kreeg 2 stemmen.

II Vacature: C. DE HASETH Cz.

Tot eersten candidaat werd gekozen: de heer J. H. BEAUJON met 5 stemmen; de heer Dr. H. FERGUSON kreeg 2 stemmen.

Tot tweeden candidaat: de heer C. F. MUSKUS met 5 stemmen; de heer Mr. A. G. WOLF kreeg 2 stemmen.

III Vacature: J. BOER.

Tot eersten candidaat werd gekozen: de heer THEODOOR BOER met 5 stemmen; de heer L. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT kreeg 2 stemmen.

Tot tweeden candidaat: de heer B. E. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT met 4 stemmen; de heer J. SUTHERLAND kreeg 3 stemmen.

IV Vacature: L. HELDEWIER VIGNON.

Tot eersten candidaat werd gekozen: de heer Mr. A. G. WOLF met 5 stemmen; de heer ALB. STATIUS MULLER kreeg 2 stemmen.

Tot tweeden candidaat: de heer C. S. GORSIRA J. P. Ez. met 5 stemmen; de heer ALB. STATIUS MULLER kreeg 2 stemmen.

V Vacature: J. P. E. GAERSTE.

Tot eersten candidaat werd gekozen: de heer M. DAAL met 5 stemmen; de heer ALB. STATIUS MULLER kreeg 2 stemmen.

Tot tweeden candidaat: de heer G. C. STATIUS MULLER met 5 stemmen; de heer ALB. STATIUS MULLER kreeg 2 stemmen.

VI Vacature: MORRIS E. CURIEL.

Tot eersten candidaat werd gekozen: de heer A. H. SENIOR met 5 stemmen; de heer IS. VAN LIER Ez. kreeg 2 stemmen.

Tot tweeden candidaat: de heer MORDY CAPRILES met 5 stemmen; de heer IS. VAN LIER Ez. kreeg 2 stemmen.

Nadat de VOORZITTER den heeren stemopnemers had bedankt, meende Z. H. E. A. te moeten voorstellen, de verdere behandeling van zaken maar uit te stellen, totdat de Vergadering voltallig zou wezen.

De heer C. GORSIRA meende, dat het beter was de ingekomen Ontwerpen aanstonds te behandelen.

De VOORZITTER verklaarde zijn voorstel te hebben gedaan in de meening daardoor te handelen in den geest der leden, die in hun brief bijeenroeping hadden verzocht, ten einde tot de keuze der nieuwe candidaten te kunnen overgaan. Die keuze was nu geschied, derhalve was het doel dezer bijeenkomst bereikt.

Mr. J. B. GORSIRA antwoordde hierop, dat hoofddoel van hun verzoek om vergadering de keuze der candidaten was geweest, maar, dat de Voorzitter ook ingekomen stukken had voorgelezen en zij zich derhalve bereid verklaarden nu ook daarover te willen handelen. Zij hadden immers aangegeven, dat zij geen stremming in de werkzaamheden van den Raad wilden veroorzaken.

DE VOORZITTER meende echter, nu de leden een vruchtbare samenwerking met het Bestuur onmogelijk achtten, redelijk te mogen veronderstellen, dat zij nu ook niet verder genegen waren een of ander ontwerp te bespreken, reden waarom hij gemeend had uitstel der behandelen voor te stellen.

De zgn. backbonevan St. Martin schijnt te laboreeren aan 'n niet te cureeren ruggemergsverweeking.

Waarom?

Waar zit 'm dat in?

't Zout is toch van 'n superieure qualiteit?

Ik ben op informatie getogen en ziehier de uitslag van mijn ge-abouchéer met menschen, die 't weten kunnen.

Er moeten zoutmijnen in Amerika ontdekt zijn. 't Zout wordt daar wondersnel machinaal uitgespoten.

Qualiteit is puik, quantiteit enorm.

'n Andere lezing was, dat op de Amerikaansche visschersvloot men nu in plaats van zout, ijs gebruikt om de visch te conserveeren.

De rest kan men gemakkelijk raden.

Men behoeft nu juist geen zoutphanaticus te zijn, om te kunnen begrijpen, dat dit geforceerd stop zetten van een van haar voornaamste export-artikelen 'n nekslag voor St. Martin is.

Duizenden hebben in 't algeloopen seizoen werk gevonden in de zoutpannen. Nu zal dit wel voor 't laatst geweest zijn, want wie zal nu zoo dwaas zijn handen vol gelds te besteden voor iets, waarvan slechts 'n heele groote nul op ze'n *credit* te boeken valt, en lange rijen met groote cijfers prijken doet op ze'n klapper onder 't hun toegrijzenden hoofd *debet?*

En nu daar hooge pyramiden oogbedervend zout in 't zonlicht flikkerglanzen, waar men 't oog wendt, nu zeggen tallooze Sint Martyners weer hun stukje geboortegrond vaarwel, en trekken in dichte drommen naar 'n ander eiland, San Domingo, waar altijd werk voor hun te vinden is.

Deez' week alleen koersten 3 schoeners en 3 sloepen van de vrijhaven Marigot naar dat beloofde land, alle tot zinkens toe gevuld met levende, denkende cargo.

Noemt' deez' expressie niet stuitend.

Op een dezer schoenertjes waren niet minder dan 200 menschen gestuwd.

Zoo'n reis duurt met 'n fatsoenlijke bries 4 à 5 dagen. Met kalm weer? Ja, wie zal dat zeggen.

Voor 2 dollars, mits men ze'n mondkost zelf meebrengt, is men 'n passagebiljet rijk.

Water krijgt men heelemaal voor niks.

Misschien hebt ge wel eens gelezen 'n realistische beschrijving van 'n slavenschip in volle zee, gecharterd van Afrika naar de West-Indiën.

Dat gebeurde zoo in 't begin en op de helft van de vorige eeuw.

Doe onze naar San Domingo zeilende St. Martyners 'n kettinkje om pols of enkel, nu in 't jaar 1905, en 't verschil is nihil.

Wat men al niet over heeft voor 'n beetje slijk der aarde.

Maar ze maken daar ook geld, ginds in de suikerrietvelden. 'n Stoere niet luie arbeider kan daar soms tot 2 dollars per dag maken, alleen maar met suikerriet kappen. Is 't wonder, dat ze stoïcynsch al die ellende van 'n zeereis in 'n opgepropt scheepje slikken, met den lachenden achtergrond voor oogen van geen honger meer te zullen lijden, en spoedig heel veel geld in hun zak te hooren rinkinken.

En ná 'n 6 maanden gaan 'n driekwart van al die suikermannetjes weer aan boord naar hun sweet home.

De schoeners en sloepen met hollandsche vlag in top persen weer zooveel mogelijk menschen met groote kisten, tusschen hun onbuigzame ribben, en up and down, bak- en stuurboord hobbelt 't weer voort die lading menschenvleesch, nu eerst naar Sint Thomas.

Daar rollen de dollars als peperneuten.

Jammer, al dat geld kon ook zoo goed in 'n hollandsche kolonie aan den man gebracht worden.

En eindelijk valt weer 't anker in Marigot's onoogelijk baaitje, en aan land springen ze met mooie pakken en hooge boorden, en 'n paraplui en 'n revolver en 'n harmonica, de laatste drie artikelen als 'n conditio sine qua non verbonden aan 'n St. Martyner, die van San Domingo terugkeert.

Ik had nog zoo gaarne 'n heeleboel meer gepend over St. Martin qua eiland als uitnemend voor vele cultures geschikt, over de katoenaanplantingen etc. etc. maar.................."

Mijn daarvoor met wiskundige zekerheid uitgepikte uurtjes werden in beslag genomen (contre coeur heelemaal niet) door 'n allergezelligsten causeur, die de kunst verstond uren voor mij in minuten te transformeeren.

Toch zal bedoelde persoon 'n mea culpa vice versa ze'n heroïke snor lanceeren, als dit geschrijf 'm onder de oogen komt.

Never mind, schrijvensmaterie heb ik dan weer voor 'n volgend keer.

Als de zetter er nu maar niet St. Martijnsche Ditjes en Datjes boven drukt, want die lui zijn soms zoo vervelend eigenwijs.

St. Martin 15 Nov. 1905.

Jan Paul.

Mr. J. B. GORSIRA verklaart, dat de vruchtbare samenwerking onmogelijk was gebleken bij belangrijke zaken, doch dat hij wel meende mede te kunnen gaan met Ontwerpen van minder belang, zooals de thans ingediende Ontwerpen.

DE VOORZITTER durft geen onderscheid te maken tusschen belangrijke en niet belangrijke Ontwerpen. Volgens zijne meening moeten alle ontwerpen op dezelfde waarde worden geschat. Zijn de leden echter van een ander gevoelen, dan trekt hij zijn voorstel in en ging over tot onmiddellijke behandeling der Ontwerpen, nadat het lid CHAPMAN had verklaard, dat de leden bereid waren te behandelen, wat heden was ingekomen.

De beide Ontwerpen werden zonder discussie goedgekeurd.

Toen kwam aan de orde het verzoekschrift van den Apostolisch Vicaris. De VOORZITTER wees er op, dat het Reglement van orde voorschreef dergelijke suplieken aan een Commissie toe te vertrouwen en vroeg of de leden bereid waren mede te werken deze Commissie thans samen te stellen.

Op voorstel van den Heer BOOMGAART zou hiermede echter gewacht worden tot de Raad weer voltallig was.

Niets meer aan de orde zijnde, werd de vergadering gesloten.

Het einde der autocratie in Rusland.

De Russische Regeering heeft toegegeven, zij is gezwicht voor de revolutie! Het aangekondigde keizerlijke manifest is te middernacht verschenen en heeft in het geheele rijk een geweldige sensatie van verrassing en vreugde teweeggebracht. Buitengewone bulletins van het „Petersburgsche Telegraafagentschap" en van de „Staatscourant" werden te Petersburg gepubliceerd en op de straten rondgedeeld.

Er was ondanks het vergevorderde uur nog een ontzettende menschenmassa op de been en toen op het Newsky Prospect de bulletins werden voorgelezen, klonken overal de kreten: „Leve de Vrijheid"

De Vrijheid! Het Russische volk heeft gekregen wat het den Tsaar—helaas! heeft moeten afdwingen. De ontzettende beroering, die niet slechts in de hoofdstad, maar ook in de provincies de bevolking had aangetast, heeft geleid tot de overwinning der hervormingsgezinden, tot de nederlaag der bureaucratie, want de Tsaar staat niet enkel de reeds lang aangekondigde vorming toe van een ministerie volgens het model der West-Europeesche Staten, doch willigt ook in al de overige eischen, die in den laatsten tijd op zoo beslisten en dreigenden toon werden vernomen. Het keizerlijke manifest, dat den dag van 30 October (den 7en volgens Russische tijdrekening) tot een onvergetelijken zal maken in de geschiedenis van het Tsarenrijk, luidt aldus:

„Wij Nicolaas II, bij de gratie Gods Keizer en alleenheerscher van geheel Rusland, Tsaar van Polen, Grootvorst van Finland enz. enz.

„verklaren aan al onze getrouwe onderdanen, dat de troebelen, en onlusten in onze hoofdsteden en in andere plaatsen van ons Rijk ons hart met groote en smartelijke droefheid vervullen, daar het geluk van den Russischen souverein onverbreekbaar verbonden is met het geluk van het volk, en de smart van het volk ook de smart van den Keizer is.

„*Uit de tegenwoordige troebelen kan de algeheele nationale desorganisatie ontstaan, waardoor de ondeelbaarheid en de eenheid van ons Rijk bedreigd zouden kunnen worden. De hooge plicht, ons door onze souvereine roeping opgelegd, gebiedt ons, met geheel ons hoofd en geheel ons hart er naar te streven, het einde te bewerken dier troebelen, welke zoo gevaarlijk zijn voor onzen Staat.*

„Wij hebben aan de verschillende autoriteiten last gegeven maatregelen te nemen om directe uitingen van wanorde, onlusten en gewelddadigheden te voorkomen, om vreedzame lieden, die kalm hunne plichten willen vervullen, te beschermen.

„Doch bovendien hebben wij het noodig gevonden, om de algemeene maatregelen tot bevrediging van het openbare leven te doen slagen, meer eenheid te brengen in het opperbestuur van den Staat.

„*Wij dragen onze Regeering op als volgt onzen onveranderlijken wil uit te voeren:*

„1°. *Aan de bevolking worden verleend de onwankelbare grondslagen van de burgerlijke vrijheid, berustende op wezenlijke onschendbaarheid van persoon, vrijheid van geweten, van het woord, van vereeniging en vergadering.*

„2°. Zonder dat de vroeger bevolen verkiezingen vóór de Rijksdoema worden opgeschort, worden, ten einde aan deze verkiezingen deel te nemen, voor zoover de korte termijn voor de bijeenroeping der Doema dit zal toelaten, opgeroepen *de klassen der bevolking, die thans geheel van het kiesrecht verstoken zijn, terwijl voorts de regeling van het algemeen kiesrecht wordt overgelaten aan de nieuw ingestelde wetgevende macht.*

„3°. Als onveranderlijke regel wordt gesteld, dat geen enkele wet van kracht kan worden, welke niet is goedgekeurd door de Rijksdoema. Verder zal aan de gekozenen van het volk de gelegenheid worden gegeven daadwerkelijk toezicht te oefenen op de wettigheid der handelingen van de door ons benoemde ambtenaren.

„Wij roepen alle getrouwe zonen van Rusland op, zich hun plicht jegens hun land te herinneren, mede te werken tot het doen eindigen der ongehoorde onlusten, en met ons gemeenschappelijk hun krachten te geven tot herstel van de rust en den vrede in hun geboorteland.

„Gegeven te Peterhof op 17|30 October 1905, in het elfde jaar onzer Regeering.

NICOLAAS".

Geen wonder dat, naar Reuter seint, de publicatie van dit manifest te Petersburg „den beste indruk" maakte. De Petersburgsche stedelijke Regeering zond dan ook, nadat in haar bijeenkomst het keizerlijke manifest was voorgelezen, aan den Tsaar het volgende telegram:

„De Petersburgsche stedelijke Doema juicht met geestdrift de afkondiging der lang gehoopte vrijheid toe, vast vertrouwend op een heldere, grootsche toekomst voor ons dierbaar vaderland.

„Leve de Keizer van het vrije volk!"

En de menigte drong, in feeststemming verkeerende, bij de patrouilles er op aan naar de kazernes terug te keeren, daar thans voor geen ongeregeldheden meer te vreezen was! Het is op dit oogenblik nog niet mogelijk den indruk weer te geven, welken deze geweldig ingrijpende hervorming in het Russische staatsleven gemaakt heeft in de overige deelen van het rijk en met welke gezindheid de revolutionnaire agitatoren haar aanvaarden. Doch te Warschau was, volgens het „Telegraafagentschap"; hedennacht bij het bekend worden van het groote nieuws, de geestdrift onbeschrijfelijk.

Het bulletin van den „Kuryer Warszawski" was in een oogenblik uitverkocht. In de restaurant vielen de menschen elkaar om den hals. De militaire patrouilles werden onmiddellijk ingehouden en de Russische officieren namen op onverholen wijze deel aan de algemeene blijdschap.

Ook wordt uit dezelfde bovengenoemde bon gemeld, *dat de staking op de spoorwegllijnen Moskou — Petersburg, Moskou — Kasan en Moskou—Archangel geëindigd is.*

Het moet voor de star-reactionnaire partij en inzonderheid voor haar leider, den welbekenden Pobjedonoszew, een bittere dag geweest zijn, terwijl Witte, de vredestichter van Portsmouth, voor het oogenblik triomfeert! Zal het zijn voor altijd? Ja — indien in het Tsarenrijk paleisrevoluties tot het verledene behooren; ja, indien Nicolaas II en Witte in regeeringskringen voldoenden steun vinden bij hun streven; ja, indien het den leiders der hervormingsbeweging niet te doen is geweest om de instelling eener republiek; ja, indien er politieke geniëen optreden, die de regeling van het algemeen kiesrecht weten te besturen met ijzeren en toch milde hand. Doch in het andere gevall...... Wie weet wat dan de toekomst in haren schoot bergt! De Tsaar heeft voor de revolutie gekapituleerd. „Boje Tsara Krani!" Moge God den Tsaar beschermen!

(*De Tijd.*)

PERMANENTE TENTOONSTELLING

Koloniaal- en Schoolmuseum Curaçao.

Met ingang van 1 December a. s. zal het Museum, gevestigd in het Hoofdgebouw der Hendrikschool, Pietermaai, alhier, ook voor het Publiek ter bezichtiging worden opengesteld.

Het Museum zal zijn geopend iederen Zaterdag-voormiddag van 8 tot 11 uur. De toegang is vrij.

Vreemdelingen zullen, mits op verzoek, ook op andere dagen toegang kunnen verkrijgen, terwijl aan Ingezetenen, welke verhinderd zijn des Zaterdags het Museum te bezoeken, ook op andere Werkdagen, doch na 3 uur 's namiddags, daartoe gelegenheid kan worden verschaft, eveneens op vooraf aan onderget. gericht verzoek. Een catalogus is in het Museum ter beschikking van Bezoekers, terwijl onderg. steeds gaarne bereid is zooveel mogelijk nadere inlichtingen omtrent het tentoongestelde te verstrekken.

Onderget. roept langs dezen weg zeer beleefdelijk den onmisbaren steun in, van de Geachte Ingezetenen dezer Kolonie tot voortdurende uitbreiding der Inrichting om haar van lieverlede te doen worden tot eene Instelling, welke een getrouw beeld kan geven van deze Kolonie. Iedere schenking zal hoogst welkom zijn en telkens door middel van de Pers worden bekend gemaakt.

Inzenders, welke hunne Artikelen niet aan het Museum kunnen afstaan, doch ze slechts tijdelijk daar wenschen ten toon te stellen zullen steeds daartoe in de gelegenheid worden gesteld, terwijl ook in dezen voor de noodige publiciteit zal worden gezorgd. Bij Artikelen van koloniale Nijverheid wordt verzocht zoo mogelijk prijs in den handel op te willen geven.

Ten einde een overzicht te hebben van de Artikelen die het Museum bereids bevat, en — naar ondergeteekende hoopt — steeds meer zal bevatten, volgt hier ten slotte de indeeling in Afdeelingen en Onderafdeelingen.

Afd. I. Nijverheid en Kunst. Land- en Volkenkunde. *A.* Vlechtwerk, *B.* Huishoudelijke gereedschappen, *C.* Kunst, *D.* Oudheden;

Afd. II. Vezelstoffen;

Afd. III. Houtsoorten van alle Eilanden der kolonie (Bewerkt en onbewerkt)

Afd. IV. *A.* Geneeskrachtige kruiden. *B.* Vruchten en Bloemen op spiritus. *C.* Zaden en gedroogde vruchten. *D.* Gedroogde planten.

Afd. V. (Monsterkamer) Producten uit de kolonie.

Afd. VI. Voortbrengselen der zee en Visscherijgereedschappen. Sponsen, Koralen, Schelpen, Gorgonia's, etc.

Afd. VII. Mineralen en gesteenten.

Curaçao 23 Nov. 1905

De Conservator

G. B. DUSSEL.

WETENSCHAP.

Naar aanleiding van een rapport van dr. M. DUQUÉ en A. MORENO te Havana waarbij zij geheele *genezing van lepra* vermelden, door het uitwendig gebruik van het extract van den bast van de Mangle of Mangroveboom (Rizophora mangle), een boom die in overvloed groeit op moerassige plaatsen in Amerika en waarvan de bast adtringeerende eigen-

schappen bezit en in de leerlooierijen wordt gebruikt, heeft een commissie gedurende 2½ jaar 17 lepralijders volgens de methode van genoemde heeren behandeld.

Van de 17 lijders was er een na een jaar totaal genezen. De 16 anderen waren aanmerkelijk verbeterd, wat de uitwendige verschijnselen en het gevoel betrof. Ook de haren en wenkbrauwen waren teruggekeerd. De lymphe bevatte echter nog steeds leprabacillen.

De commissie, ofschoon het optimisme van genoemde doktoren niet deelende, dat de bast van den Mangleboom een specifiek geneesmiddel zou zijn tegen de lepra, vindt echter de resultaten van dien aard, dat zij de behandeling ermede kan aanraden, vooral ook omdat de 17 lepreuzen, op wie de behandeling werd toegepast, zich in zeer ongunstige maatschappelijke omstandigheden bevonden.

(*Semaine médicale*).

Koloniaal Weekblad.

In de *Amigoe* van den 30 September ll. schreven wij het volgende:

„Met het meeste genoegen voldoen wij aan het verzoek *van Het Koloniaal Weekblad*, orgaan van „Oost en West", om inlichtingen in zake den proeftuin. Een proeftuin zou er komen, van wege de Curaçaosche Maatschappij, dat stond vast. Wat was nu beter, dat de proeftuin kwam te liggen eenzaam en zonder voortdurend toezicht, of wel vlak bij eene inrichting, waaraan een gediplomeerd landbouwleeraar verbonden is en waar voortdurend toezicht en overvloedige werkkrachten aanwezig zijn? De Curaçaosche Maatschappij heeft gemeend aan het eerste de voorkeur te geven. Zij zal daarvoor hare redenen hebben. Wij hebben ons daar niet mede in te laten. Maar van tegenspraak kan men ons na de gegeven verklaring moeilijk beschuldigen.

Er zijn er, die in die vraag van het *Kol. Weekblad* eene hatelijkheid of insinuatie zien. Wij verwerpen die meening. Het *Kol. Weekblad* staat daarvoor te hoog en ongaarne zouden wij het van die hoogte zien afkomen."

Hierop nu antwoordt het *Koloniaal Weekblad* in zijn nummer van 26 October ll:

„Wij danken de *Amigoe* voor hare goede meening, maar achten ons daarbij tevens verplicht onze bedoeling met de hiervoren aangeduide vraag onzerzijds om inlichtingen, nader uiteen te zetten

Na de categorische verklaring van de *Amigoe*, dat alle proefnemingen op landbouw-gebied hadden gefaald en *moesten* falen, was het ons, waar wij vooralsnog, bij welslagen, in den landbouw het zekerste middel zien om aan het overgroote deel der koloniale bevolking bij voortduring een bron van inkomsten en middel van bestaan te verschaffen, eene verrassing, geen onaangename, dat blad van zijn belangstelling te zien blijk geven in een nieuwe proefneming op dat gebied, door een welgemeenden raad om het welslagen dier proef zooveel mogelijk te bevorderen, in welken raad wij meenen den wensch te zien opgesloten, om zekerheid te verschaffen, waar nu nog twijfel bestaat. Wij begroeten dien twijfel met genoegen in het curaçaosche blad, wijl deze op het oogenblik ten aanzien eener negatieve zoowel als positieve beantwoording der landbouw-vraag, onzes inziens, het eenig juiste standpunt is, waarop men zich dan natuurlijk van de verschillende factoren van mogelijkheid en waarschijnlijkheid rekenschap moet geven om, zoolang geen zekerheid bestaat, voor zich zelven eene oplossing in dezen of genen zin te *zoeken*, waar die oplossing, bij verkregen zekerheid, tastbaar wezen zou.

Hopen wij, dat de proefneming der Curaçaosche de gewenschte zekerheid schaffe. In welken zin die, als 't van ons afhing, zou moeten uitvallen, is onzen lezers bekend, die weten welk gewicht wij aan het slagen van den landbouw in de kolonie hechten, in het waarachtig belang en van Curaçao en zijne bevolking. En wij gelooven, dat de *Amigoe* het au fond met ons eens is, maar zich door de theorie heeft laten verleiden: een oogenblik het, eenmaal door haar ingenomen juiste standpunt te verlaten, waarvan we haar niet zonder eenige bevreemding zagen wegtrekken, om er haar nu wederom onzen collegialen groet te bieden."

MEER LICHT.

Een ingezonden stuk aan *De Vrijmoedige* werpt wat meer licht over dat gesprek tusschen den Gouverneur en den Voorzitter met nog een Lid van den Raad, gehouden eenige dagen, nadat het Ontwerp tot verdeeling van het eiland Curaçao in drie districten reeds met algemeene stemmen was verworpen. De heer C. G. DE HASETH Cz. maakt zich bekend, dat lid te zijn geweest en geeft verder eenvoudig weer, wat er in dat gesprek werd verhandeld. De heer C. G. DE HASETH Cz. komt daardoor zeker in een beter licht te staan, maar of, nu wij iets meer weten, de quaestie zelve er door verhelderd, betwijfelen wij. Volgt thans een citaat uit DE VRIJMOEDIGE:

In Uw blad wordt het voorgesteld, alsof ik mij had kunnen vereenigen met de thans door het Bestuur te nemen proef, waarbij het aantal districtmeesters zal worden teruggebracht op twee en de koloniale uitgaven met f 3000.— zullen worden vermeerderd, terwijl ik toch niettegenstaande het vele, gedurende dat gesprek aangevoerde, om de wenschelijkheid van eene verdeeling in slechts twee buitendistricten in het licht te stellen, mij ten zeerste daartegen ben blijven verzetten, in overeenstemming met het door mij reeds bij de openbare behandeling ingenomen standpunt, en er bij bedoeld onderhoud uitdrukkelijk op den voorgrond werd gesteld, dat geene vermeerdering der uitgaven het gevolg van de proef zou zijn.

Het denkbeeld was om het statu-quo te handhaven, in afwachting, dat er een vacatuur zou ontstaan en alsdan een ambtenaar van een anderen tak van dienst tijdelijk naar den vacanten districtmeesterspost te detacheeren, welk ambtenaar met behoud van het traktement, verbonden aan zijn gewone betrekking, uit het thans beschikbare bedrag voor het districtbeheer een extra toelage zou genieten.

Aan dit denkbeeld was de bedoeling verbonden, dat de keuze van den te detacheeren ambtenaar zoodanig zou zijn, dat voor de waarneming van zijn gewone betrekking geen extra uitgaven vereischt zouden worden.

Zulk een proefneming zou naar mijne meening in het belang van de zaak kunnen blijken en daarom heb ik mijne instemming daarmede betuigd, waardoor overigens aan de eenmaal te kennen gegeven overtuiging van mijne medeleden geen afbreuk gedaan kon worden.

Verband tusschen het bovengenoemde onderhoud eenerzijds en de, in het aangehaald bericht in Uw blad sub 3 vermelde credieten in de begrooting voor 1906 ter bezoldiging van twee districtsmeesters anderzijds, kan dus alleen gelegd worden, indien men niet op de hoogte is of wil zijn van het gebeurde."

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Officieele Berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, :

1°. is de heer W. VERSLUYS benoemd tot tijdelijk Landbouwkundige op Curaçao.

2°. zijn, ingang van 1 December a. s. benoemd:

in den voogdijraad op Curaçao:

tot lid, tevens voorzitter: A. TERMAAT, Roomsch Katholieke Geestelijke;

tot leden:

C. F. MUSKUS, lid van den Kerkeraad der Vereenigde Protestantsche Gemeente;

D. I. QUERIDO, predikant bij de Nederlandsch-Portugeesch-Israelitische Gemeente;

J. H. PERRET GENTIL, lid van den Kerkeraad der Vereenigde Protestantsche Gemeente;

J. SUTHERLAND, praktizijn bij het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao;

tot secretaris: H. F. SCHOTBORGH, geëmploijeerde bij de Administratie van financiën.

in den voogdijraad op Aruba:

tot lid, tevens voorzitter: A. M. JANSEN, Roomsch-Katholieke Geestelijke,

tot leden:

W. VAN DEN BRINK, leeraar bij de Protestantsche Gemeente;

G. DE VEER, koopman, lid van de Administratie der armenkas;

tot secretaris: E. YRAUSQUIN, griffier bij het Kantongerecht.

in den voogdijraad op Bonaire:

tot lid, tevens voorzitter: F. J. A. A. SMITZ, Roomsch-Katholieke Geestelijke;

tot leden:

C. R. DEBROT, kerkopziener bij de Protestantsche Gemeente;

F. F. H. BELLE, gouvernements-geneeskundige;

tot secretaris: N. VAN Meeteren Jr., griffier bij het Kantongerecht.

in den voogdijraad op St. Martin N. G.:

tot lid, tevens voorzitter: E. MEANWELL, leeraar van het Methodisten-genootschap:

tot leden:

B. GYLSWIJK, Roomsch-Katholieke Geestelijke;

W. E. VAN ROMONDT, koopman;

tot secretaris: E. B. A. HODGE, Griffier bij den Raad van Justitie en het Kantongerecht.

in den voogdijraad op St. Eustatius:

tot lid, tevens voorzitter: T. G. GROEBE, oud—gezaghebber van St. Martin N. G.,

tot leden:

J. DELGEUR, Roomsch—Katholieke Geestelijke;

S. R. SALES, leeraar van het Methodisten-genootschap;

tot secretaris: J. A. LAMPE, onderwijzer.

in den voogdijraad op Saba:

tot lid, tevens voorzitter: J. W. LEVEROCK, Anglikaansche leeraar;

tot leden:

L. MULDER, gep. Roomsch-Tatholieke Geestelijke;

A. C. W. LIONARONS, gouvernements-geneeskundige;

tot secretaris: F. A. SIMMONS, griffier van het Kantongerecht.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Louisa Bayard, Felicie de Bethencourt, Eni Blangevir, Isabel Brito de Quast Leseur, Anna Cohen, Curaçao Ice Co., Jose L. Delvalle, Herman Dioniszo, John Hoyer, Jamet, Capitaine (aanget.), Matias E. Juliao, Maria Lucia, Regulo March, Evelina Naar, Emanuel Pinedo, G. A. Pinedo (aanget), Luis, Pitroe, Juan Federico Quast Leseur, Matilda Rosji, Juliana van der Has, Bantista Vere, Johans Wever en niet voor verzending vatbaar een briefkaart zonder adres geteekend door E.

Stremming der scheepvaart.

Wij zijn onzen geachten Collega „*El Imparcial*" oprecht dankbaar voor zijn steun om mede te werken de aandacht der Hollandsche Regeering te vestigen op dezen nieuwen slag, welke aan onzen handel en onze Curaçaosche zeilvaart werd toegebracht. *El Imparcial* vreest echter, dat het oogenblik om hierover te schrijven minder goed gekozen is, omdat er wellicht een gevaarlijke polemiek uit kan ontstaan, die hinderlijk zou kunnen werken op den voortgang der diplomatieke onderhandelingen.

Wij deelen die vrees niet, maar erkennen, dat er voor een blad in de Spaansche taal geredigeerd eerder gevaar zou kunnen bestaan, dan voor ons, die in het Hollandsch schrijven.

De toestand, erkent *El Imparcial*, is onhoudbaar en de Regeering van Holland kan niet ontkomen aan den plicht daar een einde aan te maken, opdat Curaçao geen gevaar loope weg te zinken in den afgrond van een algeheele ruïne. Het gaat thans niet over meer of minderen welstand, maar over het bestaan zelve van geheel een volk.

Belangrijke Uitvinding.

In de *Daily Mail, Over-seas edition* van 15 September, trouw voor ons bewaard en dezer dagen vriendelijk toegezonden, lazen wij het volgend bericht, wat van groot belang kan wezen voor onze regenarme eilanden. Wij vestigen er de aandacht op van 't Koloniaal Bestuur, zoowel als van de „Curaçaosche Maatschappij."

De Heer H. CHESTERMAN, te Bath heeft een instrument uitgevonden, waarmede men kan onderzoeken, of zich water in den bodem bevindt, of niet. Wanneer de platina-draden van dit toestel met de oppervlakte van den grond in aanraking worden gebracht, geven zij niet alleen onmiddelijk aan, of er op die plaats water te vinden is, maar ook op welke diepte ongeveer dit zal worden aangetroffen. Een onmisbaar toestel dus bij het graven van putten, om geen kosten te maken, waar die arbeid later vruchteloos zou blijken, en van te voren de onkosten voor een zeker-water-gevenden put te berekenen.

Katoencultuur.

Wij ontvingen in dank uit Hengelo N°. 7 der brochures, die verspreid worden door de Vereeniging ter bevordering der Katoencultuur in de Nederlandsche Kolonie.

Met genoegen lazen wij daarin, dat van St. Eustatius reeds 80 kilo katoen waren verzonden, die gedeeltelijk van Egyptische en Sea Island-zaad was geteeld. De katoen van Sea Island-zaad is uniek mooi, met een enorm lange en glanzige stapel."

Er bestaat een plan op het eiland Barbados eene katoenpittenoliefabriek op te richten; wordt aan dit plan uitvoering gegeven, dan wordt daarmede eene nieuwe industrie in het leven geroepen, waardoor ook voor den West-Indischen planter het katoenzaad van meer waarde wordt.

Jammer, dat wij zoo juist bericht ontvangen, dat de laatste oogst der kleine katoenaanplanting op St. Eustatius totaal mislukt is.

Een vraag zouden wij gaarne tot de „Vereeniging" willen richten.

Zij is deze:

Is het verbruik van katoen grooter dan de oogst, zoodat bij eventueele katoencultuur op onze eilanden, de verbouwers zeker zijn een markt voor hun waar te vinden?

De totale oogst voor het seizoen 1904—1905 bedraagt 21,169,000 balen.

De grootste afnemers Engeland en de V. S., 'gebruiken niet meer dan 8,000,000 balen per jaar.

Waarom steekt men in Amerika geheele katoenvelden in brand?

Zeer gaarne zouden wij de katoencultuur algemeen verspreid zien over onze eilanden, MITS deze cultuur werkelijk productief zij. Wij kunnen bij onze algemeene armoede zoo weinig wagen.

Plantzaad.

Met vreugde vernamen wij, dat op Bonaire een flinke hoeveelheid plantzaad, witte en roode mais, is uitgedeeld onder het volk, dat zich uiterst dankbaar toonde en aanstonds uittrok om te planten.

BIJBLAD
VAN DE
Amigoe di Curaçao.
Zaterdag, 25 Nov. 1905
No. 1143

Kol. Raad.

Maandagavond is er weder vergadering. Ingekomen zijn twee Ontwerp-Verordeningen: I houdende bepalingen nopens het bergen van petroleum en andere licht ontvlambare oliën; II. tot wijziging van drie verordeningen, betrekking hebbende op de pensioenen voor burgerlijke ambtenaren.

De MEMORIE VAN TOELICHTING op Ontwerp I zegt: Door een der handelaren is een verzoekschrift bij het Bestuur ingediend, om de petroleum, die hij in groote hoeveelheden voor verderen doorvoer wil invoeren, in een particuliere bergplaats te mogen opslaan. Bezwaar bestaat daartegen niet, naar ondergeteekende meent. Voorts acht de ondergeteekende het wenschelijk, ten einde zooveel mogelijk belemmeringen aan den handel ook in dit opzicht uit den weg te ruimen, het te betalen bergloon in de Gouvernements-bergplaatsen te stellen op slechts 1/6 cent per Liter en wel voor eens. (Niet ieder kwartaal, zooals vroeger. Red Amigoe.)

De wijzigigingen, voorgesteld in Ontwerp II. zijn noodzakelijk geworden door het in werkingtreden der Voogdijwet.

De Crisis.

De Curaçaosche Courant zegt hierover: Zes vacatures te gelijk in den Kolonialen Raad; de voordracht aan H. M. de Koningin te doen moet dus uit twaalf candidaten bestaan.

„Zoo wij een oordeel te vellen hadden over de bij meerderheid van stemmen gedane keuze dier canditaten, zouden wij die geen gelukkige kunnen noemen.

Wel is waar konden moeilijk achtenswaardiger personen gekozen worden, dan die op de voordracht gesteld; doch velen onder de gekozenen zijn mannen van zeer hoogen leeftijd, wier gezondheid geschokt is; en al de voorgedragen candidaten, wellicht op een paar uitzonderingen na, staan algemeen bekend als personen, die een benoeming tot lid van ons wetgevend lichaam niet kunnen of zullen aannemen."

El Imparcial weet mede te deelen, dat reeds eenigen dezer Heeren aan den Gouverneur hebben bekend gemaakt, dat zij bij eventueele benoeming zich tot hun spijt verplicht zouden zien te bedanken.

De crisis wordt er niet minder hevig op. Hoe gaarne ook wij ze spoedig zagen opgelost, wij durven toch niet de bij groote meerderheid gedane keuze *geen gelukkige* heeten. Wij herhalen, wat wij vroeger reeds schreden, dat de keuze erg beperkt is en hoogst moeilijk, nu elf leden aftraden en twaalf nieuwe candidaten moeten worden voorgedragen, terwijl nog tien voogd zullen.

Wij vinden het al heel gelukkig, dat de keuze gevallen is op alleszins achtenswaardige personen, zoodat men moeilijk waardiger candidaten zou kunnen aanwijzen. Eenigen van hen, drie der eerste candidaten, hebben reeds een hoogen leeftijd bereikt, dat is waar, maar was de heer VAN DEN BOSSCHE bijv., ook niet hoog bejaard en toch een flink, dapper lid, en uitstekend Voorzitter? Dat echter velen dezer Candidaten bedanken zullen voor hun benoeming, is ons niet ter oore gekomen. We nemen het echter gaarne aan op gezag onzer geachte Collega's, en kunnen ons ook best voorstellen, dat er tegenwoordig weinig animo is om lid te worden van den Kolonialen Raad. Maar bij wien de schuld?

Postzegels.

De verkoop van Postzegels heeft ruim 23,500 Gld. opgebracht.

Veeg teeken.

Ook het huis van ELIAS ARAUJO is deze week begonnen uitverkoop te houden.

Officieel.

Onder dagteekening van den 26^{n} October 1905, is door den Hoog-Edelgestrengen Heer Gouverneur der kolonie het volgend schrijven van Z. E. den Heer Minister van Koloniën ontvangen.

Ingevolge de bevelen der Koningin heb ik de eer UHoogEdelGestrenge te verzoeken Hoogst Derzelver dank, alsmede dien van Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins der Nederlanden, Hertog van Mecklenburg, te willen overbrengen voor de gelukwenschen en gevoelens van gehechtheid, liefde en trouw, geuit ter gelegenheid van de viering van Harer Majesteits jongsten verjaardag door de autoriteiten en colleges en door de ingezetenen der kolonie Curaçao.

Nederland.

STATEN GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Hoofdstuk III (Buitenlandsche Zaken)

VOORLOOPIG VERSLAG.

Er werd gewezen op de onvriendelijke gezindheid, waarvan Venezuela tegenover Curaçao blijk geeft en die zich o. a. uit in het heffen van zoo hooge invoerrechten. Gevraagd werd of de Regeering ten aanzien van de oorzaak of de oorzaken van deze onvriendelijke gezindheid eenige mededeelingen zou kunnen verstrekken en of er klachten van reeders omtrent het opbrengen van schepen zijn ingekomen.

Grondwetsherziening.

Het Kon. Besluit van 23 Oct. vangt aldus aan:

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 20 October 1905, No. 358, Kabinet Geheim;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. In verband met het voornemen der Regeering, voorstellen te doen tot wijziging der artikelen 80, 127 en 143 der Grondwet, ten einde den gewonen wetgever vrijheid te geven bij de regeling van de kiesbevoegdheid, eene Staatscommissie in te stellen tot het onderzoek der vraag, welke andere wijzigingen nog in de Grondwet moeten worden gebracht;

2°. aan deze commissie op te dragen aan Ons de voorstellen, in wetsontwerpen belichaamd, in te dienen, die zij naar aanleiding daarvan noodig acht;

3°. te bepalen, dat de commissie omtrent alle zaken waaromtrent zij niet eenparig oordeelt, bij meerderheid zal beslissen, des echter, dat het aan de leden vrijstaat hun gevoelen, van dat der meerderheid afwijkend, in een afzonderlijk advies te gelijk met dat der commissie aan Ons te doen kennen;

4°. te bepalen, dat de commissie hare zittingen zal houden te 's-Gravenhage.

Buitenland.

BELGIE.

De Graaf van Vlaanderen is 17 Nov. jl. overleden.

RUSLAND.

De toestand in RUSLAND is gewoonweg verschrikkelijk!

Witte heeft in een rede tot een afvaardiging van de spoorwegstakers gezegd, dat er slechts één uitweg is: de demping van den opstand met geweld van wapenen. Anders komt het tot een burgeroorlog tusschen het Russische volk en de stakers. In alle twee de gevallen zal er veel bloed vloeien. De Russische regeering zal kunnen ondergaan in de tegenwoordige crisis, maar dan zal zij de „intellectuels" meesleepen die de crisis hebben uitgelokt. Dat zou op een omwenteling uitloopen, waarbij het gezag in handen van gevaarlijke burgers zou komen. Maar indien gij, eindigde Witte iets bestendigs en goeds wilt helpen bevorderen, eindigt dan de spoorwegstaking.

Het eenige antwoord van de stakers hierop was, dat zij een bijeenkomst belegden, in welke dertig duizend burgers het besluit moeten genomen hebben, om een algemeene staking op de Russische spoorwegen af te kondigen. En dit besluit komt nu in uitvoering. Over het geheele spoorwegnet strekt zich de staking uit, terwijl een algemeene staking op til is, waaraan alle mogelijke beroepen en bedrijven zullen deelnemen, half gedwongen, half vrijwillig. De ellende is niet overzien, terwijl de Regeering besloot...... tot instelling van een minister-kabinet. Dit is wel een verbetering in het regeeringsstelsel, maar op 't oogenblik heeft men daar toch niet bijzonder veel aan. Meer beteekens heeft het Keizerlijk besluit, waarbij de troepen van Petersburg onder bevel van den politiechef zijn gesteld en Daarbij het houden van volksvergaderingen in de Hoogescholen verboden wordt. Met zulke beslissingen valt echter aan de dreigende revolutie niet meer den kop in te drukken, zoodat met waarlijk met ontzetting de nieuwe tijdingen uit het Czarenrijk moet afwachten.

Het Berlijnsche spoorwegbestuur heeft bekend gemaakt, dat het personen- en goederenvervoer naar Peterburg, Warschau en Moskou officieel geheel gestaakt is en plaatskaarten slechts tot de Duitsche grenstations verkocht worden. Eveneens worden geen goederen voor verderliggende plaatsen aangenomen. Aan reizigers naar Rusland is medegedeeld, dat alleen nog de stoomvaartlijnen over Lubeck en Stettin, hun het nog mogelijk maken ten minste naar Libau, Riga, Reval en Petersburg te komen. Te Berlijn komen geen telegrammen uit Peterburg meer aan.

Op de beurs te Petersburg heerscht paniek met geweldigen daling van spoorweg- en industrieele waarden. In ambtenaarskringen worden op groote schaal ontslagaanvragen ingediend, om zich nog haastig een pensioen te verzekeren. Ook komen talrijke aanvragen om ontslag van politieagenten in, die men door tractementsverhooging daarvan tracht te weerhouden.

In de jongst gehouden bijeenkomsten traden verscheidene officieren en soldaten als spreker op en ontwikkelden een zuiver revolutionnair programma.

Op den Nikolai-spoorweg, op een afstand van 5 werst van Petersburg begon een hoop stakende arbeiders, 5000 man sterk, de spoorbaan te vernielen, om elk verkeer met Moskou te beletten. Eveneens werden de telegraaf- en telefoonverbindingen vernield. Toen hun dit alles gelukt was, kwam de posttrein uit Moskou aangereden; de machinist bemerkt dat de baan vernield was, en h slaagde er in den trein tot stilstand te brengen. De woedende menigte ranselde het treinpersoneel af, maar raakte de passagiers niet aan. De stoom werd uit de machine gelaten; de reizigers moesten te voet naar Petersburg gaan. Om de vernielde spoorbaan te herstellen werd een gepantserde trein met soldaten afgezonden; de wagons voorop, de locomotief achteraan. De soldaten hielden zich gereed onmiddelijk te vuren, voor het geval de stakers hen zouden lasting vallen. De spoordijk werd door de ingenieurs hersteld.

Op de zuidelijke sporen in Rusland moet de staking eveneens begonnen zijn.

Te Warschou heerscht gebrek aan melk; de vleeschvoorraad reikt maar tot Zondag. Slachtvee moet uit Brest over de straatwegen naar Warschau gedreven worden. De geoloog Amalicki, leider der antihervormingsgezinden, werd op straat door een houw op het hoofd gedood.

Te Petersburg zijn ook de onlusten reeds begonnen; verscheidene winkels zijn geplunderd; de bewoners brengen blindeeringen aan voor hun ramen. De politie patrouilleert door de straten. Op een der stations in Finland zijn twee wagens volgeladen met bommen aangekomen. Toen de politie aankwam om de wagens in beslag te nemen, waren zij al gelost. De politie moet eigenlijk overal te gelijk zijn.

Gewapende benden hebben te Warschau de dagbladdrukkerijen overvallen, vernielden de vormen en trachtten het drukken te beletten. De meeste bladen zijn in het geheel niet uitgekomen. De prijzen der levenmiddelen stijgen snel.

In Pabjanice zijn ernstige onlusten uitgebroken. De troepen gaven salvo's af, waardoor verscheidene personen getroffeu zijn.

De arbeiders van de admiraliteitswerkplaatsen, de ambtenaren van de hoofddirectie der Staatsspoorwegen, van het Zemstwobestuur van het Petersburgsche bestuur staken ook al.

Prins Frederik Leopold, die te Berlijn aankwam, kon het laatste gedeelte van den Russisch–Poolschen spoorweg nog passeeren, doordat de Russische militaire overheid een extra trein met militair personeel te zijner beschikking gesteld heeft.

In den Peterburgschen dramatischen schouwburg had ondanks alles toch de eerste opvoering plaats van het stuk van Maxim Gorki: „Kinderen van de zon", achtigen bijval bij het gedeelte, waariu Gorki zijn vrijheidsdenkbeelden en verwachtingen ontvouwt.

Het Peterburgsche blad „Nazja Zjizn" kon niet uitkomen, omdat de redactie weigerde, een bevel van den censuur op te volgen. De uitgevers van de bladen hebben naar aanleiding daarvan besloten, zich verder niet te storen aan den censuur, en de regeering te trotseeren.

Naar verluidt zou de Czaar een poosje naar Denemarken gaan om uit te rusten van de groote vermoeienissen der laatste maanden; Witte zou dan zoolang regent worden.

Moge de bevestiging van dit bericht uitblijven. De ratten mogen een zinkend schip verlaten, de kapitein behoort op zijn post te blijven.

Advertentien.

ZITTING

VAN DEN

Kolonialen Raad.

op Maandag, den 27n. Nov. 1905 des avonds te 7½ uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERP:

Mededeeling van ingekomen stukken.

De Gouvernements-Secretaris, Griffier van den Raad,

J. F. HAAIJEN.

SIGAREN.

DE FIRMA

Ph. de Ruiter en Zoon

— TE —

CULEMBORG– (Holland)

wenscht in contact te komen met soliede afnemers voor de leverantie van twee in West-Indië reeds zeer in trek zijnde merken.

Levering franco aan boord Amsterdam. Betaling contant. Een proefzending 200 stuks in blikverpakking (twee merken) wordt franco per post gezonden na ontvangst van een postwissel van vijf gulden.

ELLIS en DANIA

Alle soorten Holl. en Eng. verfwaren en olieën.

IJZERWAREN

van uitstekend Holl., Eng. en Duitsch fabrikaat.

Portlandcement

van de beste kwaliteit.

Vraagt steeds de sigaren van de firma

HAGEN.

Curacao, 30 April 1905.

GRAFMONUMENTEN, GRAFZERKEN,

in **MARMER, Belgisch, Beiersch en Zweedsche GRANIET.**

Groote Voorrad. — Billijke Prijzen.

PHOTO'S TER INZAGE.

Steenhouwerij. Marmerwerken.

H. A. EUWENS,

Oude Varkensmarkt.—Doddendaal.

Nijmegen. Holland.

DE ECHTE CURAÇAO-LIKEUR

GEDISTILLEERD DOOR

JOUBERT & Co.

van uitgezochte, versche *Curaçaosche* Oranjeschillen. Bekroond met 1sten Prijs, de Zilveren medaille, op de Koloniale Tentoonstelling, Mei 1904

Te verkrijgen in de

Botica Nacional

Otrabanda.

LONGMAN & MARTINEZ

NEW YORK, U. S. A.

De Venta Por Las Ferreterias Almacenes de Vi-

„HET HERT."

Drinkt steeds het heerlijke Lans' export Bier „Het Hert"; het heeft een zuiveren en aangenamen smaak en is het meest geschikte Bier voor ons warm klimaat, dewijl het zeer weinig alcohol bevat.

Agenten voor Curaçao,

DE LANNOY & C°.

Agentes.

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO.

Adverteert steeds in de AMIGOE DI CURAÇAO

het meest gelezen der Hollandsche bladen in de Kolonie.

Biaha, koe vapor „CHRISTIANSTED" lo haci di September te December 1905.

Salida for di:		Sept	Oct.	Nov	Dec.
Curaçao	Dia domingo	3	1	5	3
Aruba	Dia luna	4	2	6	4
Curaçao	Dia mars	5	3	7	5
Bonaire	Dia razon	6	4	8	6
Curaçao	Dia huebes	7	5	9	9
St. Thomas	Dia luna	11	9	13	11
St. Martin	Dia mars	12	10	14	12
Saba	Dia razon	13	11	15	13
St. Eustatius	Dia razon	13	11	15	13
St. Kitts	Dia huebes	14	12	16	14
St. Eustatius	Dia biernes	15	13	17	15
Saba	Dia biernes	15	13	17	15
St. Martin	Dia sabra	16	14	18	16
St. Thomas	Dia luna	18	16	20	18
Curaçao	Dia huebes	21	19	23	21
Aruba	Dia sabra	23	21	25	23
Curaçao	Dia luna	25	23	27	*R.* 27
Bonaire	Dia mars	26	24	28	*H.* 28
Jegada na:					
Curaçao	Dia razon	27	25	29	*B.* 29

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1905.	Marcb.	Caracas	Zulia.	Philad.	Marcb.	Carcas.
Vertrekt van NEW-YORK	Oct. 7	Oct. 14	Oct. 21	Oct. 28	Nov. 4	Nov. 11
Komt aan te SAN JUAN		19		Nov. 2		16
Vertrekt van „		20		3		17
Doet CURAÇAO aan		22		5		19
Komt aan te LA GUAIRA	14	23	28	6	11	20
Vertrekt van „	15	25	29	8	12	22
Komt aan te PTO. CABELLO		26		9		23
Vertrekt van „		27		10		24
Komt aan te CURAÇAO	16	28	30	11	18	25
Vertrekt van „	23	29	Nov. 6	12	20	26
Doet LA GUAIRA aan		30		13		27
„ PONCE „	25		8		22	
„ SAN JUAN „		Nov. 1		15		29
Komt aan te NEW-YORK	31	6	14	20	28	Dec. 4

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Marcb.	Merida	Zulia	Merida	Marcb.	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Oct. 16	Oct. 23	Oct. 30	Nov. 6	Nov. 13	Nov. 20
Komt aan te MARACAIBO	17	24	31	7	11	21
Vertrekt van „	21	27	Nov. 4	10	18	24
Komt aan te CURAÇAO	22	28	5	11	19	52

Fotografia Soublette.

Este muy conocido Taller ofrece de nueve sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO:

De 8 A. M.—4 P. M.

SIGAREN.

DE LANNOY & Co. (*Botica Central*) hebben steeds voorhanden een ruim assortiment sigaren van diverse merken, waaronder het zoo algemeen gewilde merk Odalisca (echt !!!)

LA DICHA EN EL HOGAR.

Elixir de Capuchino,

PREPARADO POR

H. SUELS,

Miembro de la Facultad Médica de los EE. UU. de Venezuela, Premiado con medalla de oro en la Exposición Industrial de Valencia, (Carabobo) 1901 y Universal de St. Luis, EE. UU. de América 1904.

Para la completa curación de:

La anemia, abatimiento, vértigos, languidez, palpitaciones, color pálido, extenuación, empobrecimiento de la sangre, etc, etc. etc.

Agentes en Curazao,

DE LANNOY & C°.

OTRABANDA,

BOTICA CENTRAL.